

Zondag 19 februari 2023
zevende zondag na Epifanie
bevestiging van ambtsdragers;
viering van de maaltijd van de Heer

Lezing uit de Torah: Exodus 22,20-26

Lied: 'Open je oren om te horen' (t. Henk Jongerius, m. Jean-Paul Gendrault) door de cantorij

Evangelielezing: Matteüs 5,33-48

Lied: 'Levend woord' (t. Jannet Delver, naar Hildegard von Bingen, m. Mariëtte Harinck; Nieuw LiedFonds)

Overweging

De afgelopen week overleed mijn vader. Jullie hebben dat misschien gelezen in de nieuwsbrief. Hij is 93 geworden en hij heeft een mooie dood gehad: hij overleed in zijn slaap. En toch hakt zo iets erin. Dat zullen de meesten kunnen beamen. Het houdt je bezig. Het rakelt van alles op. Het haalt verdriet naar boven. En een besef van 'nooit meer'.

Verschillende lieve mensen hebben gezocht naar mogelijkheden om mij vandaag vrij te geven. En die vonden ze. Een vriendin die aanbood deze viering voor me te doen. Lieske die hetzelfde aanbood, de viering van de maaltijd en de bevestiging van ambtsdragers hadden we vast wel een week op kunnen schuiven. We lezen vandaag uit de Bergrede. Matteüs wordt aangevuld door woorden uit Exodus die in dezelfde lijn liggen. Woorden waar je niet over moet praten, maar die je gewoon moet doen. En ik dacht: wat die lieve mensen om me heen aanboden; en daarbij al die berichtjes, kaarten, blikken van meeleven die we in de afgelopen dagen mochten ontvangen – dat is het toch? Dat is waar het hier over gaat. Dat is doen wat de strekking is van de Bergrede, en van de woorden uit Exodus: net iets meer doen dan het gewone.

Ondanks al het lieve meedenken met als doel me een vrije zondag te geven, ben ik hier nu. Vooral omdat het goed voelt om hier te zijn. Omdat dit de plek is waar ik wil zijn, nu, met jullie allen om mij heen – digitaal of in levenden lijve. Omdat hier gebeurt wat in de Bergrede en wat in Exodus staat. Omdat hier een gemeenschap van mensen is die verantwoordelijk willen zijn voor elkaar. Omdat ik me hier geborgen voel – bij jullie allen. Bij God.

Ik heb bedacht dat ik nu op de verschillende uitspraken in Exodus en de Bergrede in zou kunnen gaan. Dat het uitspraken zijn die bedoeld zijn om wakker te schudden; dat ze overdrijven en dat dat met opzet is. En zo meer. Maar nee! Ik doe het niet. Veel liever vertel ik iets anders. Liever ga ik door met het benoemen van hoe ik de woorden van de Torah en van Jezus in de praktijk gebracht zie worden. Daar biedt deze kerkdienst goede mogelijkheden toe. Vier mensen nemen afscheid als ambtsdrager. Vier andere worden bevestigd. Acht mensen die meer dan het gewone doen en hebben gedaan. Waarom? Omdat deze kerkgemeenschap hen ter harte gaat.

De afgelopen week nog schreef een goede vriend hier iets over. Al die mensen in Oekraïne, zei hij, en Kosovo, en Ethiopië, en op al die plaatsen waar ze traumatische ervaringen hebben opgedaan – hoe houden die het vol? Hoe kan er ooit voldoende psychologische hulp aan hen geboden worden? Die is er helemaal niet! En hij suggereerde zelf een antwoord: ze houden het vol omdat ze deel uitmaken van een gemeenschap. Gemeenschapszin die je ziet bij de bewoners van Kiev na een bombardement. Het samen optrekken na het drama van Kosovo. Volgens hem geeft dat meer steun en bemoediging dan allerlei individuele interventies. Waar mensen een gemeenschap vormen, zijn individuele hulpverleners veel minder nodig. Daar dragen ze elkaar. Helpen elkaar door de dalen heen. Vormen voor elkaar een veilig vangnet.

Jan Vogel – twaalf jaar lang is hij ouderling geweest. Jan, een veelzijdig mens: niet alleen ouderling. Ook betrokken bij de oecumene met de Paulusgemeenschap. Ook actief met beeld en geluid. Ook mede-bouwer van de geluidsinstallatie. Ook rechterhand van Annie Schuurman in het beheer van dit kerkgebouw. En weet je wat me echt trof: mensen bezoeken ligt beslist niet binnen je comfort zone – maar je hebt het toch gedaan. Omdat je zag dat het nodig was.

José van Dasselaar: ook zo'n pilaar onder de gemeenschap. Twaalf jaar lang was je ambtsdrager, eerst met Klaas samen als diaken, daarna als ouderling in het college van kerkrentmeesters. In die rol heb je onder andere bruggen geslagen tussen de Eshof en de Dorpskerk. Je zette je in voor het samen present zijn in het dorp. Want, zei je, we zijn allebei kerk. We geloven in dezelfde God, van wie we geloven dat hij een weg met ons gaat.

Wouda Bakker, diaconaat is eigenlijk een levensdoel voor je geworden. Niet alleen hier in de Eshof. Je gaat al jaren als gastdocent naar Haïti, waar je op de school van Marijke Zaalberg docenten coacht. Door jou is ons blikveld als Eshofgemeente breder geworden: we zien

nu ook de armste kinderen op Haïti. Die dankzij de school elke dag een goede maaltijd krijgen.

Gerwin Duine, wat een duizendpoot ben jij. Je was niet alleen jeugdouderling, maar ook docent basiscatechese. En actief in de ZWO. Je bent iemand met visie. Je zet graag lijnen uit en legt verbindingen. Dankzij jou hadden we verschillende keren een thema met Advent en Kerst. Je bracht verschillende groepen mensen met elkaar in contact – binnen de Eshof en daarbuiten. Jouw drive achter diaconale projecten is prachtig: het ontdekken van bevlogenheid bij mensen op andere plaatsen en in andere kerken. Zij inspireren jou.

En dan onze nieuwe ambtsdragers! Vanaf vandaag zijn ze officieel actief, al zijn sommigen dat in de praktijk al langer. Wilma Wensveen en Laura Schep – jullie doen het samen, niet alleen. Dankzij een toevallige kennismaking in de sportschool zetten jullie nu samen de schouders eronder. Met als doel onder andere kinderen en jongeren met elkaar te verbinden. Er is meer dan het alledaagse en individuele, zei jij, Laura. Er is een goddelijke vlam in iedere mens.

Jan Beitler – in jouw nuchterheid was je al een aantal jaren ouderling-kerkrentmeester. En dan nu diaken. Laat mij maar praktisch aan de gang, zeg jij. Voor mensen faciliteren om samen dingen te kunnen doen. Dat doe je bij de voetbalvereniging. Dat doe je bij Historisch Hoeflake. En inmiddels opnieuw in de gemeenschap van de Eshof.

En Rudi Coppoolse; het is of je nooit weg bent geweest, terwijl jij en Beate toch zeven jaar in Apeldoorn hebben gewoond. Ook daar heb je je ingezet voor de gemeente. En nu opnieuw in de Eshof. Aimabel en nuchter, muzikaal en met een vooruitziende blik al volop bezig mensen met elkaar in gesprek te brengen.

Er is iets wat me opvalt bij jullie allen. Dat is hoe voor jullie dwarsverbanden belangrijk zijn. Jullie leggen ze zelf. Verbinden groepen en mensen met elkaar. Voelen betrokkenheid bij mensen binnen en buiten de kerk. Doen iets meer dan het gewone.

Dit is de verantwoordelijkheid voor elkaar waar de Bergrede over spreekt. En waar de woorden in Exodus over gaan. Woorden die we allemaal ter harte nemen. Natuurlijk gaat dat in de praktijk met vallen en opstaan. We zien mensen over het hoofd. We willen meer dan we kunnen. We zijn soms teveel met onszelf bezig. Mijn vader was iemand die zich dat sterk bewust was. We beginnen dan ook het afscheid morgen met de centrale aria uit de Matteüs Passion: 'Erbarme Dich'. Ontferm u, mijn God, over mijn tranen. Hart en oog wenen bitter om u... Een schuldbelijdenis. En tegelijk

een gebed om ontferming. Want hoe kunnen wij ooit volmaakt zijn, zoals Jezus dat vraagt...?

Maar volmaakt betekent niet perfect. In het woord volmaakt, 'teleios', zit het woord 'telos': doel. Jezus nodigt je uit om tot je doel te geraken. Om tot je bestemming te komen.

Dat is al moeilijk genoeg.

Maar minder onmogelijk dan perfect zijn.

En we hoeven het gelukkig niet alleen te doen. Gelukkig zijn we samen. Zoals psalm 133 zegt. Eunice reikte me die aan in de vertaling van Huub Oosterhuis. Daar wil ik mee besluiten:

Alleen kan ook
met twee is beter
twee of drie
met twaalf
of zeven maal zeven
eendrachtig.

Je wast je piekharenhoofd
je haar wordt zacht
je wrijft de zalf erin
het druipt over je konen
in je hals.

Zo voelt het, zijn met
velen, veilig –
dauw daalt neer
van hoog gebergte
in de morgenzon.

Je kent elkaar
je weet wie bij je hoort
gezegend ben je

zo voelt de nieuwe wereld
die komen zal.

Muziek